

Instanța de insolabilitate: Curtea de Apel Chișinău (judecător A. Minciuna)

DECIZIE

23 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecător
judecători

Valeriu Doagă
Victor Burduh
Luiza Gafton

examinând recursurile declarate de Bumbu Lucia și de Lipcan Sofia, prin intermediul avocatului Bot Alexandru,

în cauza civilă în procedura contencioasă la cererea înaintată de lichidatorul „Gazinstal-04“ S.R.L. în procedura falimentului, Bevziuc Sergiu, cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului împotriva Luciei Bumbu, Angelei Potorac, Sofiei Lipcan, lui Vîrlan Nicolae și Veronicăi Rotari,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017, prin care s-a admis parțial cererea lichidatorului „Gazinstal-04“ S.R.L. în procedura falimentului, Bevziuc Sergiu, cu privire la asigurarea acțiunii, și s-a aplicat sechestru, în limita sumei de 1 138 140 de lei, pe bunurile mobile și imobile ale Luciei Bumbu, Angelei Potorac, Sofiei Lipcan, lui Vîrlan Nicolae și Veronicăi Rotari,

C O N S T A T Ă :

Din încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017 (f.d. 23-24), rezultă că prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2013, s-a intentat procesul de insolabilitate față de „Gazinstal-04“ S.R.L.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2013 (f.d. 8-10):

- (1) s-a intentat procedura falimentului față de „Gazinstal-04“ S.R.L. în proces de insolabilitate; și
- (2) s-a desemnat administratorul autorizat Bevziuc Sergiu în funcția de lichidator.

La 20 noiembrie 2017, lichidatorul „Gazinstal-04“ S.R.L. în procedura falimentului, Bevziuc Sergiu, a înaintat o cerere cu privire la atragerea la

răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului împotriva Luciei Bumbu, Angelei Potorac, Sofiei Lipcan, lui Vîrlan Nicolae și Veronicăi Rotari (f.d. 2-3), solicitând încasarea din contul acestora a sumei de 3 305 987, 66 lei, care cuprinde creanțele Serviciului Fiscal de Stat ce nu sunt acoperite integral de masa debitoare.

Totodată, lichidatorul a solicitat asigurarea acțiunii, în limita valorii acesteia, prin aplicarea sechestrului pe bunurile mobile și imobile ale Luciei Bumbu, Angelei Potorac, Sofiei Lipcan, lui Vîrlan Nicolae și Veronicăi Rotari.

În motivarea solicitării privind asigurarea acțiunii, a invocat că neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătorești.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017:

- (1) s-a admis parțial cererea lichidatorului „Gazinstal-04“ S.R.L. în procedura falimentului, Bevziuc Sergiu, cu privire la asigurarea acțiunii; și
- (2) s-a aplicat sechestrul, în limita sumei de 1 138 140 de lei, pe bunurile mobile și imobile ale Luciei Bumbu, Angelei Potorac, Sofiei Lipcan, lui Vîrlan Nicolae și Veronicăi Rotari.

La 29 martie 2018, Bumbu Lucia a depus o cerere de recurs împotriva încheierii instanței de insolvabilitate din 21 noiembrie 2017 (f.d. 47-49), solicitând:

- (1) casarea integrală a acesteia; și
- (2) destituirea administratorului autorizat Bevziuc Sergiu din funcția de lichidator al „Gazinstal-04“ S.R.L. în procedura falimentului.

În motivarea recursului, Bumbu Lucia a susținut că instanța de insolvabilitate nu i-a expediat o copie a încheierii atacate.

Consideră că instanța de insolvabilitate, contrar prevederilor art. 130 alin. (2) Cod de procedură civilă, fără a aprecia anumite probe, le-a atribuit o forță probantă prestabilită.

A relatat că urmare a înstrăinării gazoductului, lichidatorul a încălcat planul de distribuție, iar pentru adunarea repetată a creditorilor din 10 noiembrie 2017, nu a invitat toți creditorii.

A notat că cererea de asigurare a acțiunii a fost admisă parțial, și anume în limita creanțelor de rangul III în sumă de 1 138 140 de lei, deși anterior s-a decis de a transmite în natură creditorului „Orhei-Gaz“ S.R.L. rețelele de gazificare în sumă de 3 139 797, 5 lei.

A subliniat că este nejustificată graba cu care acționează lichidatorul, în condițiile în care va fi declanșată o acțiune privind repararea prejudiciului material cauzat de „Orhei-Gaz“ S.R.L. în perioada 01 noiembrie 2010 – 31 decembrie 2017.

A făcut trimitere la dosarul penal intentat în privința lichidatorului.

La 03 aprilie 2018, Lipcan Sofia a depus, prin intermediul avocatului Bot Alexandru, o cerere de recurs împotriva încheierii instanței de insolvabilitate din 21 noiembrie 2017 (f.d. 51-56), solicitând:

- (1) casarea acesteia în partea aplicării sechestrului pe bunurile mobile și imobile ale Sofiei Lipcan; și

(2) emiterea unei noi încheieri, prin care să fie respinsă cererea de asigurare a acțiunii în privința Sofiei Lipcan.

Totodată, a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului.

În motivarea recursului, avocatul Bot Alexandru a susținut că Lipcan Sofia, în calitate sa de asociat al debitorului, nu face parte din categoria membrilor organelor de conducere ale debitorului, în sensul art. 247 alin. (1) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012.

A indicat că la 27 aprilie 2005, Lipcan Sofia a devenit fondator al „Gazinstal-04“ S.R.L., deținând o parte socială de 8%, iar la 03 iunie 2009, ca efect al majorării capitalului social, Lipcan Sofia a devenit deținător al părții sociale de 16%.

A precizat că Lipcan Sofia nu a fost admisă la gestionarea afacerilor debitorului, or administratorul Bumbu Lucia nu convoca adunările generale ale asociațiilor și nu prezenta informații despre activitatea debitorului.

În această conjunctură, a prezentat un șir de înscrisuri, prin care Lipcan Sofia i-a solicitat Luciei Bumbu convocarea adunărilor generale ale asociațiilor și eliberarea informațiilor despre activitatea debitorului.

Astfel, consideră că în conformitate cu art. 15 alin. (1) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, asociatului minoritar Lipcan Sofia nu i se poate imputa culpa în aducerea debitorului în stare de insolvență.

A semnalat că, creanța Serviciului Fiscal de Stat în sumă de 3 301 631, 33 lei s-a născut din decizia Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău nr. 3510/P/2 din 13 decembrie 2013, emisă ca urmare a efectuării controlului fiscal prin metoda sursei indirecte, aplicarea metodei faptice nefiind posibilă din motiv că organului fiscal nu i-au fost transmise documentele contabile necesare controlului.

A arătat că Lipcan Sofia nu este responsabilă de transmiterea documentelor contabile și financiare necesare controlului, neaflându-se în posesiunea acestora și neavând obligația legală de a le păstra.

A invocat că, conform art. 248 alin. (5) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, a expirat termenul de atragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului.

A afirmat că lichidatorul, contrar prevederilor art. 174 și 177 Cod de procedură civilă, nu a prezentat argumente în susținerea versiunii privind intenția părților de a se eschiva de la executarea hotărârii judecătorești, cât și imposibilitatea executării acesteia.

În aceeași ordine de idei, a declarat că instanța de insolvență nu a verificat efectiv argumentele lichidatorului referitoare la acțiunile cu rea-credință ale părților de înstrăinare a bunurilor, care ar putea pune obstacole în executarea viitoare hotărâri judecătorești.

De asemenea, a raportat că instanța de insolvență nu a expediat în adresa Sofiei Lipcan o copie a încheierii contestate, care a luat cunoștință de acest act judecătoresc abia la 29 martie 2018, consultând materialele dosarului.

Examinând recursurile declarate de Bumbu Lucia și de Lipcan Sofia, prin

intermediul avocatului Bot Alexandru, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017 și studiind materialele dosarului în raport cu prevederile legale ce guvernează speța, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia să respingă recursurile și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Cu referire la încadrarea Luciei Bumbu și a Sofiei Lipcan în termenul de declarare a recursurilor, Colegiul relevă următoarele.

Conform art. 8 alin. (1) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, Hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Colegiul notează că Bumbu Lucia a luat cunoștință de încheierea atacată la 14 martie 2018, iar Lipcan Sofia – la 29 martie 2018.

În aceste împrejurări, se iau în considerare condițiile de eficiență a parcurgerii unei căi de atac în procesul civil, astfel încât Bumbu Lucia și Lipcan Sofia au respectat rigorile art. 8 alin. (1) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012.

Astfel, se lasă fără examinare solicitarea Sofiei Lipcan privind repunerea în termenul de declarare a recursului.

În continuare, Colegiul reține următoarele temeuri de respingere a recursurilor.

Potrivit art. 248 alin. (1) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, dacă în cadrul procesului sunt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariția stării de insolvență a debitorului, la cererea lichidatorului instanța de insolvență poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvent să fie suportate de membrii organelor lui de conducere, precum și de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvența.

Art. 249 alin. (1) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012 statuează că odată cu cererea formulată conform art. 248, lichidatorul poate cere instanței de insolvență să instituie măsuri asigurătorii asupra bunurilor din patrimoniul persoanelor urmărite conform art. 248.

În conformitate cu art. 174 alin. (1) Cod de procedură civilă, La cererea participanților la proces, judecătorul sau instanța dispune în aceeași zi aplicarea sau neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii. Asigurarea se admite în orice fază a procesului până la etapa în care hotărârea judecătorească devine definitivă, în cazul în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătorești.

Astfel, asigurarea acțiunii civile constă dintr-o totalitate de măsuri silit temporare, dispuse de către judecător sau instanța de judecată, la solicitarea părții interesate, menite să garanteze executarea efectivă a unei hotărâri judecătorești definitive.

Colegiul subliniază că sarcina primordială a judecătorului sau instanței de judecată care examinează cererea de asigurare a acțiunii, este de a decide dacă măsura de asigurare coincide cu însăși obiectul acțiunii, pentru a nu se expune asupra fondului cauzei.

Pe cale de consecință, instanța investită cu examinarea recursului declarat împotriva încheierii de asigurare a acțiunii, nu are atribuția de a se expune asupra argumentelor ce se referă în exclusivitate asupra fondului cauzei.

În speță, Colegiul notează că, criticile formulate de Bumbu Lucia privesc în mod direct și prioritar acțiunile pretins ilegale ale lichidatorului efectuate în scopul realizării planului de distribuție, criticile fiind axate pe netemeinicia atragerii Luciei Bumbu la răspundere subsidiară în limitele sumei indicate.

În lumina acestei poziții, Bumbu Lucia a solicitat, pe calea recursului, destituirea lui Bevziuc Sergiu din funcția de lichidator al „Gazinstal-04“ S.R.L. în procedura falimentului, pretenție ce va fi lăsată fără examinare în faza recursului.

Astfel, luând în considerare că Bumbu Lucia nu a adus argumente ce țin de aplicarea eronată de către instanța de insolvență a normelor de drept procesual la emiterea încheierii de asigurare a acțiunii, Colegiul va respinge recursul acesteia.

În paralel, Colegiul subliniază că avocatul Bot Alexandru a prezentat un șir de argumente care vizează în exclusivitate fondul acțiunii declanșate de lichidator, invocând că Lipcan Sofia nu face parte din categoria membrilor organelor de conducere ale debitorului, în sensul art. 247 alin. (1) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, că acesteia nu i se poate imputa culpa în aducerea debitorului în stare de insolvență și faptul expirării termenului de atragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului.

Argumentele date de asemenea nu au vocația de a duce la casarea încheierii atacate, or acestea nu scot în evidență aplicarea eronată de către instanța de insolvență a normelor de drept procesual la emiterea încheierii.

Pe de altă parte, pertinentă în scopul verificării legalității încheierii este invocarea de către avocatul Bot Alexandru a faptului că lichidatorul, contrar prevederilor art. 174 și 177 Cod de procedură civilă, nu a prezentat argumente în susținerea versiunii privind intenția părților de a se eschiva de la executarea hotărârii judecătorești, cât și imposibilitatea executării acesteia, iar instanța de insolvență nu a verificat efectiv argumentele lichidatorului referitoare la acțiunile cu rea-credință ale părților de înstrăinare a bunurilor, care ar putea pune obstacole în executarea viitoarei hotărâri judecătorești.

În această privință, contrar alegațiilor nominalizate, Colegiul observă că solicitând asigurarea acțiunii, lichidatorul a invocat ipotezele art. 174 și 175 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă în raport cu circumstanțele cauzei care, în opinia sa, dictează necesitatea aplicării sechestrului pe bunurile mobile și imobile ale membrilor organelor de conducere ale debitorului. Or, din textul solicitării se identifică faptul că asigurarea acțiunii are drept scop executarea viitoarei hotărâri judecătorești.

Pe baza argumentelor aduse de lichidator, instanța de insolvență a considerat oportun să admită parțial cererea privind asigurarea acțiunii, și anume în

limita sumei de 1 138 140 de lei, care cuprinde creanța debitorului cu titlu de datorie de bază.

Acest aspect denotă că analiza instanței de insolvabilitate nu a fost una superficială, fiind expusă cu suficientă putere de convingere, iar soluția sa a avut în vedere drepturile și interesele legitime ale tuturor părților la proces, în măsura în care acestea nu aduc ingerință necesității de a executa o eventuală hotărâre judecătorească favorabilă întreprinderii insolvente.

Sintetizând cele expuse, Colegiul va respinge recursurile și va menține încheierea.

Conform art. 427 lit. a) și 428 alin. (1) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Se resping recursurile declarate de Bumbu Lucia și de Lipcan Sofia, prin intermediul avocatului Bot Alexandru.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017, emisă în cauza civilă în procedura contencioasă la cererea înaintată de lichidatorul „Gazinstal-04“ S.R.L. în procedura falimentului, Bevziuc Sergiu, cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului împotriva Luciei Bumbu, Angelei Potorac, Sofiei Lipcan, lui Vîrlan Nicolae și Veronicăi Rotari, prin care s-a admis parțial cererea lichidatorului „Gazinstal-04“ S.R.L. în procedura falimentului, Bevziuc Sergiu, cu privire la asigurarea acțiunii, și s-a aplicat sechestru, în limita sumei de 1 138 140 de lei, pe bunurile mobile și imobile ale Luciei Bumbu, Angelei Potorac, Sofiei Lipcan, lui Vîrlan Nicolae și Veronicăi Rotari.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător

Valeriu Doagă

judecători

Victor Burduh

Luiza Gafton